

OKUMUŞ BİR DENİZCİNİN SORULARI

okullardan birinde hiç değinilmiş midir acaba
Potemkin'de çekilmiş bayrağın rengine mesela
fırsat bulup da kirletmekten kara tahtayı beyaz tebeşirle?

Akdeniz'de köle gemilerinin renkli çizimleriyle,
isyan etmiş tayfaların kayıp şarkılarına ya da

Beykoz'da cam işçilerinin bir zamanlar
kırk cam parçalarıyla gözlerini sildiklerine

Eyüp'te sandalcıların, mesleğe girerken daha
yosunla mumyaladıklarına kalplerini

Süleymaniye'ye vurur vurmaz güneş
sayfaların alev aldığına tüm tarihçilerin gözü önünde

Galata'da balık tutan emekli bir memurun
iğneyi çıkararak parmağındaki dosya tozlarına

süs havuzlarından dönen esmer çocukların donlarında
çengelli iğnenin çevresindeki kan lekesine

hiç deniz görmemiş hakiki İstanbulluların
okul koridorlarındaki kıyı manzaralarına

hâlâ güneşin vurduğuna
pencereyi silerken düşmüş bir temizlikçinin gözlerine?

ve bir gün bizim kaptanın kimi düşünürken az daha karaya vuracağına,
Karadeniz'den taşıdığı göçmenlerin garip isimlerine,
hangi balıkların, hangi ölümlerin üzerinden geçtiğimize,
kimin seviştiğine bir kış günü güvertede ya da?

*bir sürü olay,
bir sürü soru.*

değil mi ki yaşam
uzak hayallerle iskele arasına gerili halatlardan ibaret.

DOMANDE DI UN MARINAIO CHE LEGGE

si è mai discusso a scuola
del colore che sventolava sulla Potemkin
invece di imbiancare di gesso le lavagne?

Dei contorni colorati delle navi con gli schiavi sul Mediterraneo,
o dei canti perduti delle ciurme ammutinate

dei lavoratori che a Beykoz
si sfregarono gli occhi con il vetro in polvere

o di Eyüp, di quando le alghe mummificano il cuore
del barcaiuolo appena inizia a lavorare

Si parla del sole che colpisce la moschea Süleymaniye
dei volumi incendiati sotto gli occhi degli storici?

O della polvere d'archivio fra le dita del pensionato
che rimuove l'amo dal pesce sul ponte di Galata

E delle spille da balia che fanno spuntare gocce di sangue
sulle mutandine dei bimbi bruni al ritorno dalle fontane

O delle vedute marine nei corridoi delle scuole
dei veri Istanbuliti, che non hanno mai visto il mare?

E del sole che infuoca gli occhi
di una domestica precipitata lavando i vetri?

E a chi fosse rivolto il pensiero del nostro capitano
mentre andava a schiantarsi sulla terraferma,
gli strambi nomi dei migranti che trasportava dal Mar Nero,
che pesci e carcasse avesse attraversato,
o chi avesse fatto l'amore sul ponte in un giorno d'inverno?

Molte storie,
altrettanti punti di domanda.
Cos'è la vita se non
una questione di cime tese fra moli e sogni lontani?

QUESTIONS FROM A SAILOR WHO READS

did anyone ever touched upon the colour of the flag
hoisted in Potemkin in a school
instead of messing up blackboards with white chalk

or the coloured illustrations of slave ships in the Mediterranean
or the lost songs of mutinous mariners?

or that in Beykoz glassworkers once
wiped their eyes with pieces of broken glass

that in Eyüp when boatmen enter that profession
they mummify their hearts with moss

that as the sunlight hit Süleymaniye Mosque
its papers burst into flames beneath the glare of all the historians

or that on Galata Bridge there is still some dust from the archives
on the finger of a retired official removing the hook from a fish

that safety pins makes drops of blood appear
on the dark skin of children returning from the public fountains

that migrants who never see the sea are the true Stambouliotes
seascapes hang in their school corridors

and that the sun each day hits the eyes of a cleaning lady
who fell at that same hour while washing the window

owho was the captain thinking about when he nearly crashed into the pier?
who were the migrants transported from the Black Sea?
who was lying dead at the bottom of the sea
who made love on the deck on a winter day?

so many event.

so many questions.

isn't life only

a rope stretched between distant dreams and the pier?

translated by Bill Herbert

CEVİZLİ TEKEL'DEN MEHMET VE OSMAN

mehmet'in telaşlı bir mehmet'i daha var
baba olduğunda da böyle

mehmet'in mahcup bir mehmet'i daha
evlendiğinde de aynı

kendine bir de şüpheli mehmet edindi
mecburiyetten

keyfi yerindeydi mehmetlerin
hemen dibinde osman'ın hiç tanımadığı osmanları

fedakar bir mehmet'i de var mıydı
-bilmiyor-
yanındakilere doğrulduğunda bir namlu
bunu düşünecek vakit bulamadı

cebinde polis kartıyla osman'ın gizli osman'ı
mehmet'in cansız mehmet'inde
ilk defa bir tütün işçisinin
elini tutunca
mehmet'in inatçı mehmet'i yürüdü taksim'e kadar
üzüldü karısının anılarında
osman'ın istifa mektubunda yırttı son pişmanlığını

güzeldi ölümlerle inatlaşmak
öldükten sonra bile

MEHMET E OSMAN DELLA FABBRICA DEL MONOPOLIO DI STATO

Mehmet è un altro frenetico Mehmet
come quando è diventato padre

Mehmet è un altro timido Mehmet
lo stesso di quando si è sposato

Ha anche comprato un altro scettico Mehmet
spinto dalla necessità

Tutti i Mehmet stavano bene
con a fianco gli Osman di Osman di cui non sapeva

C'era forse anche un Mehmet devoto al sacrificio
- non ne era certo -
ma quando hanno puntato una pistola contro i suoi amici
non ci ha pensato due volte

Quando l'Osman segreto di Osman con il distintivo in tasca
ha stretto la mano del Mehmet morto di Mehmet
era la prima volta
per un operaio del tabacco
il Mehmet testardo di Mehmet camminò fino a Taksim
e si rattristò nel ricordo di sua moglie
e quando Osman strappò la lettera di dimissioni
lui strappò il suo ultimo rimorso

Era bello intestardirsi nella morte
anche dopo la morte

traduzione di Alessandro Mistrorigo

MEHMET AND OSMAN FROM CEVIZLI CIGARETTE FACTORY

mehmet grew another hectic mehmet
when he became a father

mehmet already owned another shy mehmet
when he got married

he also contracted a sceptical mehmet
urged by necessity

all the mehmet's were in fine fettle
next to him stood osman who had many osmans
that mehmet didn't know

was there a self-sacrificing mehmet?
– mehmet wasn't sure –
but when a gun was pointed at his group of friends
he didn't hesitate

secret osman of osman with his police ID in his pocket
held the hand of a tobacco worker for the first time
– the dead mehmet of mehmet –

with sorrow for his widow's loss of her mehmet
stubborn mehmet walked up to taksim square
he tore up his last regrets
when osman submitted his letter of resignation

it was beautiful to be obstinate in the face of death
even after having died

translated by Richard Gywn